

Beslut om instruktion för inrättande av nya utbildningsprogram vid tekniska fakulteten

Beslut

Fakultetsstyrelsen beslutar att bifogad "Process för inrättande av nya utbildningsprogram" ska träda i kraft den 23 september 2021.

Detta beslut ska föras in i Linköpings universitets regelsamling och ersätter fakultetsstyrelsens tidigare beslut om "Process och beslutsunderlag för införandet av nya utbildningsprogram vid Tekniska högskolan" från den 3 mars 2016 med dnr LiU-2016-00004.

Skäl till beslut

Linköpings universitet tog beslut om "Riktlinjer för inrättande, inställande och avvecklande av huvudområden, utbildningsprogram och fristående kurser" den 6 april 2020 med dnr LiU-2020-01312. Revideringen av Tekniska fakultetens processdokument med dnr LiU-2016-00004 ska säkerställa att samtliga förutsättningar och aspekter som ska redovisas enligt LiU:s centrala riktlinjer även efterfrågas i fakultetsdokumentet. Andra ändringar som har gjorts är att dokumentet har anpassats till LiU:s mall för styrdokument, att tidplanen har förfinats och att den efterfrågade redovisningen av uppskattad driftkostnad för berörda institutioner har förenklats.

Handläggningen av beslutet

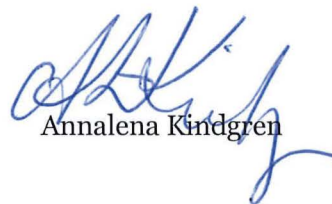
Detta beslut har fattats av fakultetsstyrelsen vid tekniska fakulteten vid dess sammanträde dag som ovan. I beslutet har deltagit dekan Johan Ölvander, ordförande, samt ledamöterna Helena Herbertsson, Magnus Borga, Martin Singull, Svante Gunnarsson, Eva Blomqvist, Kajsa Uvdal, Marie Westrin, Karolina Bergström, Ola Boström, Beatrice Ronsten och August Helgesson. Vidare har

närvarit företrädaren för allmänintressen Helén Andersson, personalföreträdarna Janerik Lundquist och Karin Baardsen, prodekan Nicolette Lakemond, kanslichefen Annalena Kindgren (föredragande) samt styrelsens sekreterare Ulla Kerren. I beredningsfasen diskuterades förslaget med Tekniska fakultetens ledningsgrupp för grundutbildning.

Redaktionen för regelsamlingen har granskat beslutets form.

Johan Ölvander

Annalena Kindgren

Sändlista:
Programnämnderna
IDA, IEL, IFM, IMT, ISY, ITN, MAI

Instruktion för inrättande av nya utbildningsprogram vid tekniska fakulteten

1 Bakgrund

Fakultetsstyrelsen har i uppdrag att främja en effektiv utbildningsverksamhet samt att tillse att resurserna används på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Även om det är rektor som inrättar program och universitetsstyrelsen som fastställer de ekonomiska ramarna för utbildningen och formellt fastställer programutbudet är det fakultetsstyrelsen som i praktiken prioriterar vilken utbildningsverksamhet som ska bedrivas genom att man ansvarar för utbildningens inriktning, innehåll och kvalitet.

Fakultetsstyrelsen spelar därmed en viktig roll både i utformningen av utbildningsutbudet i sig och dimensioneringen av detsamma. Innan universitetsstyrelsen fastställer fakultetens programutbud ska därför fakultetsstyrelsen ta ställning till om nya utbildningsprogram ska startas eller avvecklas, föreslå inrättande eller avvecklande av program för rektor samt föreslå universitetsstyrelsen vilket programutbud som ska erbjudas. Universitetsstyrelsen fattar normalt beslut om programutbudet i juni i samband med sitt budgetbeslut inför nästa budgetår. Det innebär att fakultetsstyrelsen behöver fatta beslut om nya program och utbudet det kommande budgetåret dessförinnan, normalt i slutet av april. Observera att för utbildningar som leder till vissa examina krävs dessutom att universitetet erhåller examenstillstånd, till exempel för konstnärliga utbildningar och yrkesexamina där universitetet inte redan har erhållit examenstillstånd. Avsnitt 2 visar tidsplanen för arbetet med inrättande av nya program.

Rektor har tagit beslut om riktlinjer för bland annat inrättande av nya utbildningsprogram vid Linköpings universitet med dnr LiU-2020-01312. Inför fakultetsstyrelsens slutliga ställningstagande om nya utbildningsprogram ska därför fakultetsstyrelsen normalt delges ett beslutsunderlag som möjliggör en sådan prövning. Vad som ska ingå i ett sådant beslutsunderlag beskrivs närmare i Avsnitt 3.

Universitetet får från staten en maximal ersättning för sitt utbildningsuppdrag som universitetsstyrelsen i sin tur fördelar till fakulteterna. Möjligheten att starta nya utbildningar blir därmed beroende av fakultetens totala utbildningsutbud och dess dimensionering. Ett förslag till fakultetsstyrelsen om att starta en ny utbildning måste därför åtföljas av en bedömning av vilket utrymme som krävs för att starta utbildningen. När styrelsen slutgiltigt tar ställning till om den nya utbildningen ska starta, måste styrelsen också ta ställning till hur utrymme skapas.

2 Process och tidsplan

Initiativ om nya program kan komma från olika håll men ett sådant initiativ ska alltid beredas av en programnämnd. Programnämnden ska normalt först utarbeta ett övergripande schematiskt förslag enligt Avsnitt 3. Innan ett sådant förslag presenteras för fakultetsstyrelsen ska det förankras i Ledningsgruppen för grundutbildning (LGU). Fakultetsstyrelsen tar därefter ställning till om förslaget ska utredas vidare. Om så är fallet återremitteras förslaget till programnämnden som tar fram ett slutgiltigt förslag. Innan förslaget slutgiltigt prövas av fakultetsstyrelsen ska LGU och berörda institutioner samt studentkår ges möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. I förekommande fall kan fakultetsstyrelsen även kräva att en extern part, inklusive representanter för yrkeslivet, ges tillfälle att inkomma med synpunkter på förslaget.

Om fakultetsstyrelsen slutgiltigt godkänner förslaget om ny utbildning ges uppdrag till programnämnden att upprätta en plan för det fortsatta arbetet med att utarbeta en fullständig utbildningsplan, programplan inklusive kursplaner samt informations- och rekryteringsmaterial.

Följande tidsplan ska beaktas:

- September: Idéer till nya program presenteras och diskuteras inom LGU.
- Oktober: Fakultetsstyrelsen informeras om vilka förslag som diskuteras inom LGU och ger feedback.
- December: Förslag presenteras för fakultetsstyrelsen som ger uppdrag till utveckling av fullständiga programförslag och förankring med berörda. Det ekonomiska utrymmet för nya program prövas i relation till takbelopp och befintligt utbud¹.
- December - mars: Programförslag förfinas och förankras med institutioner, studenter, avnämare/industri och övriga berörda.
- Mars: Förslagen tas återigen upp i LGU.
- April: Fakultetsstyrelsen beslutar vilka nya utbildningar som föreslås rektor för inrättande.
- Maj: Rektor tar beslut om inrättande av nya program.
- Juni: Universitetsstyrelsen tar beslut om utbudet för det kommande kalenderåret.

¹ Angående rutiner för avvecklande av program hänvisas till LiU:s ”Riktlinjer för inrättande, inställande och avvecklande av huvudområde, utbildningsprogram och fristående kurser”, aktuellt med dnr LiU-2020-01312.

- September: Berörd nämnd beslutar om utbildningsplanen och kursplaner för det kalenderår då programmet startar.

3 Underlag

3.1 Innehåll och behov

- **Programnamn**
- **Antal högskolepoäng och examen:** Ange huvudexamen samt i förekommande fall dubbelexamen. Ange förslag på huvudområde vid generell examen. Kontrollera om föreslaget huvudområde är inrättat vid fakulteten. Om så inte är fallet behöver processen för inrättande av huvudområde inledas samtidigt med inrättande av program, enligt LiU:s *Riktlinjer för inrättande, inställande och avvecklande av huvudområden, utbildningsprogram och fristående kurser* med dnr LiU-2020-01312 och enligt tidsplanen i avsnitt 2.
- **Behörighet:** Ange områdesbehörighet och eventuella undantag från dessa om det rör sig om utbildning som vänder sig till nybörjare. Observera att tillägg till områdesbehörigheter kräver dispens från Universitetskanslers-ämbetet. Ange krav på särskilda förkunskaper om det rör sig om en påbyggnadsutbildning.
- **Motiv:** Ge en kortfattad motivering till programförslaget (ca 100 – 200 ord).
- **Innehåll och inriktningar:** Ge en översiktlig beskrivning av utbildningens innehåll inklusive eventuella inriktningar.
- **Preliminär programplan:** Bifoga en preliminär programplan med de i programmet ingående kurserna. Planen utformas i form av en schematisk bild med ingående kurser och uppdelat på terminer. Kursplaner behöver inte redovisas i detta skede. Beakta särskilt hur examensmålen i examensordningen ska uppfyllas och programmålen relation till CDIO syllabus.
- **Marknadsanalys med fokus på intern/extern konkurrens:** Beskriv hur utbildningen passar in i fakultetens och universitetets befintliga utbildningsuppdrag och utbildningsutbud; både i termer av synergier med befintliga program och i termer av eventuell intern konkurrens. Hur förhåller sig utbildningen till andra nationella och internationella utbildningar? Vad är programmets unika säljargument och vilken nisch kommer programmet att fylla?
- **Marknadsanalys med fokus på arbetsmarknad:** Ge en beskrivning av huvudsaklig arbetsmarknad efter examina och gör en bedömning av

arbetsmarknadens och samhällets behov av den nya utbildningen, både på kort och på lång sikt.

- **Antagningstal och studentrekrytering:** Föreslå antal nybörjarplatser på kort och lång sikt. Likaså skall alltid en bedömning av presumtiva studenters intresse för programmet göras, både med ett kortsiktigt och långsiktigt perspektiv. Beskriv målgruppen för programmet.
- **Preliminär plan för marknadsföring.** Bifoga en preliminär marknadsföringsplan i samarbete med kommunikatörerna. Beskriv hur programmet ska "säljas in" och hur man avser att skapa en hållbar marknad.

3.2 Förutsättningar för god kvalitet

- **Lärarkompetens:** Gör en bedömning av befintlig lärarkompetens inom utbildningens huvudområde eller inriktning vid yrkesexamen och beskriv behovet av eventuella nyrekryteringar.
- **Forskningsanknytning:** Redogör för hur en forskningsanknuten utbildning säkras.
- **Samverkan:** Redogör för hur en nära samverkan med arbetsmarknaden säkras.
- **Jämställdhetsperspektiv:** Redogör för hur ett jämställdhetsperspektiv beaktas i utbildningens innehåll, utformning och genomförande.
- **Internationella perspektiv:** Redogör för möjligheter till internationellt samarbete och studentutbyte.
- **Hållbar utveckling:** Redogör för hur hållbar utveckling beaktas i utbildningens innehåll och genomförande.
- **VFU/praktik:** Redogör för förutsättningar att anordna verksamhetsförlagd utbildning eller praktik om sådan ingår i den aktuella utbildningen.

3.3 Resurser

Redogör för de resurser som inrättandet och upprätthållande av programmet medför och hur dessa finansieras. Ta hänsyn till punkterna nedan och använd härtill utformad excelmall.

- **Uppskattad intäkt för fakulteten:** Uppskatta fakultetens årliga intäkt från staten för en fullt utbyggd utbildning, alternativt uttryckt: vilket utrymme utbildningen kommer ta i anspråk i fakultetens prognosticerade, långsiktiga utbildningsuppdrag/TAK-belopp.
- **Uppskattad driftkostnad för berörda institutioner:** Uppskatta den totala årliga kostnaden för berörda institutioner att genomföra en fullt

utbyggd utbildning. Redovisa eventuella speciella kostnader som kommer med den specifika programidén.

- **Uppskattad utvecklingskostnad:** Ange uppskattad totalkostnad inklusive pålägg för de kostnader som krävs för att utveckla utbildningen.

Till exempel

- behov av kursutvecklingsmedel
- nyrekrytering av lärarpersonal
- behov av särartslokaler och utveckling av desamma
- biblioteksresurser

4 Undantag

För vissa nya utbildningsprogram används ett förenklat förfarande. Det gäller till exempel nya utbildningsprogram där ett gammalt utbildningsprogram ersätts med ett nytt program som i flera avseenden är mycket likt det ursprungliga programmet. Till exempel gäller detta vid byte av programnamn. Ett särskilt förfarande tillämpas också då program utformas gemensamt med andra lärosäten, till exempel för dubbel eller gemensam examen, då hanteringen måste anpassas till processen vid partnerlärosätet och med ansökningstider till exempelvis Erasmus+.